Utbildningsutskottets betänkande 1986/87:19

om anslag till utbildning för undervisningsyrken

UbU
1986/87:19

ÅTTONDE HUVUDTITELN

I detta betänkande behandlas förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1986/87:100 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) under punkt D 11. Utbildning för undervisningsyrken (s. 274—283) jämte motioner.

Propositionen

Regeringen har föreslagit riksdagen att

1. fastställa planeringsramar i enlighet med vad som förordats i propositionen,

2. till Utbildning för undervisningsyrken för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 831 523 000 kr.

Motionerna

1986/87:Ub307 av Charlotte Branting (fp) och Ingela Mårtensson (fp) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att fredsundervisning och en internationalisering av undervisningen i såväl grund- som vidareutbildning av lärare skall startas.

1986/87:Ub538 av Sylvia Pettersson m. fl. (s) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

1. att riksdagen hos regeringen anhåller att skolöverstyrelsen får i uppdrag att göra en utvärdering av ämnet jämställdhet i såväl lärarutbildning som fortbildning.

1986/87:Ub542 av Arne Kjörnsberg m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förskollärarutbildningen i västra Sverige.

1986/87:Ub543 av Maja Bäckström m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av obligatorisk arbetslivsorientering inom lärarutbildningen.

1986/87:Ub545 av Rune Rydén m. fl. (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att blivande lärare i tekniska eller ekonomiska ämnen med viss praktisk erfarenhet och blivande lärare med ämnesmässig lektorskompetens fr. o. m. läsåret 1988/89 — i likhet med vad som gäller för blivande ämneslärare vid folkhögskola — erhåller utbildningsarvode vid genomgång av praktisk-pedagogisk utbildning (delvis).

1986/87:Ub555 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari med hänvisning till vad som anförts i motion 1986/87:So623 yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att utbildningskapaciteten för personal inom barnomsorgen bör anpassas till den fortsatta utbyggnaden,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till en enhetlig utbildning för personal i arbete i barngrupp inom barnomsorgen.

1986/87:Ub575 av Barbro Sandberg (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående utbildningsarvode för lärare på handels- och kontorslärarlinjen samt vårdlinjen.

1986/87:Ub582 av Viola Claesson (vpk) och Björn Samuelson (vpk) vari yrkas att riksdagen beslutar att utöka verksamheten vid förskollärarlinjen vid Göteborgs universitet med 60 platser samt att utlokalisera ett visst antal av dessa till högskolan i Borås.

1986/87:Ub586 av Lars Sundin (fp) vari yrkas att riksdagen beslutar ompröva sitt tidigare beslut att lägga ned utbildningen av förskollärare och fritidspedagoger i Borås.

1986/87:Ub605 av Barbro Sandberg (fp) och Kenth Skårvik (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående fler utbildningsplatser för förskollärare.

1986/87:Ub606 av Lisbet Calner m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om gemensam grundutbildning för barnomsorgspersonal.

1986/87:Ub618 av Charlotte Branting (fp) och Stina Gustavsson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående fortsatt teknikläraruthildning i Växjö.

1986/87:Ub628 av Pär Granstedt m. fl. (c) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

25. att riksdagen beslutar att förskollärarutbildningen i Uppsala och Borås skall återupptas på det sätt som framförs i motionen.

1986/87:Ub635 av Rune Thorén (c) och Erling Bager (fp) vari yrkas att riksdagen beslutar att utöka antalet nybörjarplatser vid universitetet i Göteborg med 30 platser på fritidspedagogutbildningen och 30 platser på förskollärarlinjen.

1986/87:Ub642 av Hans Nyhage (m) och Arne Svensson (m) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att antalet utbildningsplatser på fritidspedagoglinjen vid universitetet i Göteborg budgetåret 1987/88 skall utökas med en klass i jämförelse med regeringens förslag,

2. att riksdagen beslutar att antalet utbildningsplatser på förskollärarlinjen vid universitetet i Göteborg budgetåret 1987/88 skall utökas med en klass i jämförelse med regeringens förslag,

3. att riksdagen beslutar att en omfördelning av utbildningsplatser skall ske i enlighet med vad som anges i motionen.

1986/87:Ub802 av Pär Granstedt m. fl. (c) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om utbildning av förskollärare,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om översyn av utbildningen för blivande lärare i hemkunskap.

1986/87:Ub806 av Lennart Brunander (c) och Marianne Andersson (c) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om återupptagande av förskollärarutbildningen i Borås.

1986/87:Ub815 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari med hänvisning till vad som anförts i motion 1986/87:A813 — såvitt nu är i fråga — yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om jämställdhetsfrågorna i lärarutbildning och lärarfortbildning.

Utskottet

Anslaget avser grundläggande utbildning för undervisningsyrken vid de statliga högskoleenheterna samt personalutbildning för skolväsendets behov inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde. Under anslaget beräknas medel för allmänna utbildningslinjer och påbyggnadslinjer inom sektorn samt för vissa kurser m. m. Medel för kommunal högskoleutbildning inom sektorn beräknas under anslaget D 14. Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.

Förskollärar- och fritidspedagogutbildningarna

Förskollärarlinjer finns för närvarande vid sjutton högskoleenheter och fritidspedagoglinjer vid femton. Regeringen föreslår för nästa budgetår oförändrat 3 006 nybörjarplatser på förskollärarlinjen och oförändrat 928 nybörjarplatser på fritidspedagoglinjen. Antalet icke ianspråktagna platser har under de senaste åren varit relativt stort på dessa utbildningslinjer.

Enligt motion 1986/87:Ub555 (vpk) yrkande 1 bör riksdagen uttala att utbildningskapaciteten för personal inom barnomsorgen bör anpassas till den fortsatta utbyggnaden av barnomsorgen. Även enligt motion 1986/87:Ub605 (fp) bör antalet nybörjarplatser för förskollärare utökas. I motionerna 1986/87:Ub542 (s) och 1986/87:Ub582 (vpk) föreslås att förskollärarlinjen i Göteborg ökas med 60 nybörjarplatser, som bör bli decentraliserade till Borås. Enligt motion 1986/87:Ub635 (c, fp) bör förskollärar- och fritidspedagoglinjerna i Göteborg ökas med vardera 30 nybörjarplatser. I motion 1986/87:Ub642 (m) begärs slutligen att omfördelningar inom planeringsramarna sker så att universitetet i Göteborg på vardera linjen tillförs ytterligare en klass jämfört med innevarande år. Universitetet i Göteborg förutsätts decentralisera respektive klass till Borås.

Mot bakgrund av de svårigheter som under senare tid funnits att få alla nybörjarplatser besatta delar utskottet föredragande statsrådets uppfattning att antalet nybörjarplatser på förskollärar- och fritidspedagoglinjerna för nästa budgetår bör vara oförändrat jämfört med budgetåret 1986/87. Motionerna 1986/87:Ub542, 1986/87:Ub555 yrkande 1, 1986/87:Ub582, 1986/87:Ub605 och 1986/87:Ub635, samtliga yrkanden delvis, samt 1986/87:Ub642 bör avslås av riksdagen.

Enligt motionerna 1986/87:Ub586 (fp) och 1986/87:Ub806 (c) yrkande 3 bör riksdagen ompröva sitt beslut att lägga ned utbildningen av förskollärare och fritidspedagoger i Borås. I motion 1986/87:Ub628 yrkande 25 föreslås att riksdagen beslutar att förskollärarutbildningen skall återupptas i Uppsala och Borås.

Utskottet anser att riksdagens beslut under riksmötet 1983/84 att avveckla ifrågavarande utbildningar i Borås och Uppsala bör ligga fast (prop. 1983/84:40, UbU 1983/84:22, rskr. 1983/84:240). Intet nytt har framkommit som nu bör föranleda ändring. Motionerna 1986/87:Ub586, 1986/87:Ub628 yrkande 25 och 1986/87:Ub806 yrkande 3 bör avslås av riksdagen.

I motion 1986/87:Ub555 (vpk) yrkande 2 hemställs om förslag till en enhetlig utbildning för barnomsorgspersonal. Utbildningen anses böra omfatta fyra år med ett praktikår inlagt i studietiden. Även enligt motion 1986/87:Ub606 (s) är det angeläget att det utformas en gemensam grundutbildning för all barnomsorgspersonal.

UHÄ har regeringens uppdrag att se över fritidspedagog- och förskollärarutbildningarna. Av anslagsframställningen framgår att UHÄ inte har funnit det möjligt att inför budgetåret 1987/88 föreslå en förändrad utbildning. UHÄ avser dock att återkomma till regeringen i översynsfrågan. Med hänvisning till vad som redovisats föreslår utskottet att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub555 yrkande 2 och 1986/87:Ub606.

Planeringsramar i övrigt

Föredragande statsrådet erinrar om att riksdagen vid 1985/86 års riksmöte (prop. 1985/86:113, UbU 1985/86:27, rskr. 1985/86:356) beslöt godkänna vissa riktlinjer avseende begränsning av antagningen till vissa lärarutbildningar inför läsåret 1987/88. Begränsningen skall enligt beslutet göras på klasslärarlinjerna, på vissa av ämneslärarlinjerna samt inom de praktisk-estetiska utbildningarna.

Utskottet föreslår att riksdagen fastställer planeringsramarna i övrigt i enlighet med vad som förordats i propositionen.

Teknikläraruthildning

Den nya grundskollärarutbildningen kommer enligt föredragande statsrådet att medföra att antagningen till teknikläraruthildning upphör den 1 juli 1988 eftersom utbildningen i teknik bl. a. kommer att ingå i specialiseringen i naturorienterande ämnen för lärare i grundskolans högre årskurser. Före-

dragande statsrådet biträder UHÄ:s förslag att för läsåret 1987/88 ta in 48 studerande vid högskolan i Växjö och 24 studerande vid högskolan i Sundsvall-Härnösand.

I motion 1986/87:Ub618 (fp) föreslås en fortsatt antagning efter den 1 juli 1988 till tekniklärarutbildning i Växjö. För vissa nybörjarplatser föreslås modifierade antagningsvillkor för kvinnliga studerande.

Utskottet ansluter sig till UHÄ:s och regeringens bedömning att utbildning i teknik för lärare i grundskolan i framtiden skall ske inom grundskollärarlinjen. Mot bakgrund av detta ställningstagande föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub618.

Utbildningsarvode m. m. på vissa linjer

Riksdagen beslöt vid 1985/86 års riksmöte (UbU 1985/86:24, rskr. 299) att hos regeringen begära att det i budgetpropositionen för budgetåret 1987/88 skulle läggas fram förslag om att återinföra utbildningsarvodet fr. o. m. läsåret 1987/88 för studerande vid industri- och hantverkslärarutbildningen. Föredragande statsrådet förordar därför att utbildningsarvode skall utgå till studerande på industri- och hantverkslärarlinjen fr. o. m. den 1 juli 1987.

Utbildningsarvode bör utgå med belopp motsvarande lön enligt L1:0 under utbildningstiden, dock inte under ferietid. Statsrådet avser att senare återkomma till regeringen med förslag till bestämmelser av denna innebörd.

I motion 1986/87:Ub545 (m) delvis framhålls att undervisningen i tekniska och ekonomiska ämnen i gymnasieskolan kräver praktisk erfarenhet av teknisk resp. företagsekonomisk tillämpning av läraren. Tekniker och ekonomer har för närvarande en gynnsam arbetsmarknadssituation framför allt på den privata sektorn. Om man vill tillföra skolan yrkeserfarna civilingenjörer och civilekonomer måste de ekonomiska formerna för rekrytering till praktisk-pedagogisk utbildning förbättras och vara andra än studiemedel. Dessa grupper hade förr vid genomgång av praktisk-pedagogisk utbildning ersättning motsvarande lön i viss lönegrad. Denna ersättning togs emellertid senare bort. Blivande lärare i tekniska och ekonomiska ämnen med praktisk erfarenhet från yrkeslivet under längre tid bör enligt motionärerna — i likhet med vad som gäller för blivande ämneslärare vid folkhögskola — erhålla utbildningsarvode vid genomgång av praktisk-pedagogisk utbildning.

Enligt motion 1986/87:Ub575 (fp) bör utbildningsarvodet snarast återinföras på handels- och kontorslärarlinjen samt vårdlärarlinjen. Det anses vara lika svårt att rekrytera sökande till utbildningen på dessa linjer som till utbildningen på industri- och hantverkslärarlinjen där ett utbildningsarvode nu har återinförts. Förslaget om att återinföra utbildningsarvode enbart på industri- och hantverkslärarlinjen uppfattas som utslag av värderingar som diskriminerar kvinnor. Industri- och hantverkslärarlinjen rekryterar företrädesvis män, medan vårdlärarlinjen och handels- och kontorslärar-

linjen rekryterar kvinnor. Motionären begär att möjligheten till utbildningsarvode skall återinföras även på de kvinnodominerade utbildningslinjerna.

Utskottet är medvetet om att rekryteringsproblem kvarstår för de lärarutbildningslinjer, vilkas studerande i ett tidigare sammanhang erhöll utbildningsarvode när de lämnade sin praktiska yrkesverksamhet för att genomgå lärarutbildning. Enligt vad utskottet erfarit skall såväl utbildning av vissa ämneslärare för gymnasieskolan som utbildningen av lärare i industri- och hantverksyrken, handels- och kontorsyrken och vårdyrken nu ses över av UHÄ. Utskottet utgår från att UHÄ därvid söker finna sådana organisatoriska former för lärarutbildningen att den också kan bedrivas i kombination med tjänstgöring som lärare på deltid. Utskottet erinrar vidare om att det ingår i uppgifterna för studiemedelskommittén (dir. 1985:33) att överväga frågor av den karaktär som har aktualiserats i ifrågavarande motioner. Med hänvisning till vad som anförts och till budgetläget inför läsåret 1987/88 föreslår utskottet att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub545 delvis och 1986/87:Ub575.

Anslagsbeloppet

Med anledning av utskottets ställningstagande i det föregående beträffande lärarutbildningens dimensionering föreslår utskottet att riksdagen beträffande anslagsbeloppet beslutar i enlighet med förslaget i budgetpropositionen. Utskottet avstyrker således motionerna 1986/87:Ub542, 1986/87:Ub555 yrkande 1, 1986/87:Ub582, 1986/87:Ub605 och 1986/87:Ub635, samtliga yrkanden delvis.

Utbildningsplanefrågor

Varje år väcks motioner med synpunkter på innehållet i olika högskoleutbildningar och med önskemål om ändringar i olika delar av dessa utbildningar. Ansvaret för innehållet i utbildningslinjer inom högskolan fördelas enligt utskottets redovisning i betänkandet UbU 1982/83:6 på följande sätt.

För allmän utbildningslinje resp. påbyggnadslinje skall det finnas en utbildningsplan. Denna fastställs av universitets- och högskoleämbetet (UHÄ) för linje vid högskoleenhet under UHÄ:s tillsyn (för linje vid Sveriges lantbruksuniversitet av dess styrelse).

I utbildningsplan för allmän utbildningslinje eller påbyggnadslinje redovisas regeringens och riksdagens beslut om inrättande av linjen, syftet med linjen samt det huvudsakliga innehållet i linjen och den huvudsakliga uppläggningen av den. Vidare anges behörighetsvillkor för antagning samt de betyg som skall användas.

För allmän utbildningslinje och påbyggnadslinje skall vid varje läroanstalt som anordnar linjen finnas en lokal plan för linjen i vilken anges kurser och utbildningsmoment i linjen samt de föreskrifter som kan behövas. Lokal plan fastställs av berörd linjenämnd efter samråd med berörda institutioner eller andra arbetsenheter.

Slutligen skall det finnas kursplan för kurs som ingår i allmän utbildningslinje eller påbyggnadslinje. Även kursplan fastställs av linjenämnden efter förslag från institutionerna (motsv.). I kursplan skall anges kursens

benämning och poängtal, syftet med kursen och det huvudsakliga innehållet i den. Vidare skall anges den huvudsakliga karaktären av den undervisning och de läromedel som kan, bör eller skall förekomma i kursen. Där skall också anges villkor för tillträde till kursen, formerna för kunskapsprövning samt de övriga föreskrifter som kan behövas.

Under allmänna motionstiden 1986/87 väcktes åter motioner som rör utbildningsplaner, lokala planer och kursplaner för högskoleutbildning. Enligt motion 1986/87:Ub307 (fp) yrkande 1 bör fredsundervisning och internationalisering få en starkare ställning i lärarutbildningen. I motion 1986/87:Ub543 hävdas behovet av arbetslivsorientering i lärarutbildningen. Enligt motion 1986/87:Ub802 (c) bör näringslära och livsmedelskunskap ingå i förskollärarutbildningen (yrkande 1) och enligt samma motion bör utbildningen av hemkunskapslärare bli mer praktiskt inriktad (yrkande 7). I motionerna 1986/87:Ub538 (s) yrkande 1 och 1986/87:Ub815 yrkande 3 framhålls att bl. a. jämställdhet är en av de frågor som alla lärare bör få kunskap om i sin utbildning.

UHÄ har för hushållslärarlinjen fastställt ny utbildningsplan, som gäller från den 1 juli 1985. Förskollärarutbildningen ses, som tidigare redovisats, över av UHÄ. Frågor om internationalisering, jämställdhet m. m. finns upptagna i skolans läroplaner. Vid arbetet med utbildningsplaner m. m. för lärarutbildning bör självfallet hänsyn härtill tas. I den proposition som föregick riksdagens beslut om den nya lärarutbildningen för grundskolan framhålls bl. a. att jämställdhet är en av de frågor som alla lärare bör få kunskap om i sin utbildning. Regeringen har vidare uppdragit åt SÖ och UHÄ att inkomma med en analys av fortbildningsbehoven inom den befintliga lärarkåren i grundskolan till följd av beslutet om en ny lärarutbildning för grundskolan (prop. 84/85:122, UbU 1984/85:31, rskr. 1984/85:366). Statsrådet Göransson har i 1987 års budgetproposition anmält att han ämnar återkomma till regeringen med förslag att föreläggas riksdagen om en samlad plan för fortbildning i anslutning till den nya grundskollärarutbildningen. Jämställdhetsfrågorna kommer, som utskottet uppfattar det, därmed att beaktas i såväl den nya lärarutbildningen som den kommande fortbildningen.

Med hänvisning till vad som har redovisats om ordningen för fastställande av utbildningsplaner, lokala planer och kursplaner inom högskolan och till vad som i övrigt har anförts föreslår utskottet att riksdagen avslår de nu aktuella motionerna.

Hemställan

Åberopande det anförda hemställs

1. beträffande *planeringsramar för förskollärarlinjen och fritidspedagoglinjen*

att riksdagen med avslag på motionerna 1986/87:Ub542, 1986/87:Ub555 yrkande 1, 1986/87:Ub582, 1986/87:Ub605 och 1986/87:Ub635, samtliga yrkanden delvis, samt 1986/87:Ub642 fastställer planeringsramar i enlighet med vad som förordats i proposition 1986/87:100,

2. beträffande *omprövning av tidigare riksdagsbeslut att lägga ned viss förskollärar- och fritidspedagogutbildning*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub586, 1986/87:Ub628 yrkande 25 och 1986/87:Ub806 yrkande 3,

3. beträffande *enhetlig utbildning för barnomsorgspersonal*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub555 yrkande 2 och 1986/87:Ub606,

4. beträffande *planeringsramar i övrigt*
att riksdagen fastställer planeringsramar i övrigt i enlighet med vad som förordats i proposition 1986/87:100,

5. beträffande *teknikläraruthildning*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub618,

6. beträffande *utbildningsarvode för vissa lärargrupper*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub545 delvis och 1986/87:Ub575,

7. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub542, 1986/87:Ub555 yrkande 1, 1986/87:Ub582, 1986/87:Ub605 och 1986/87:Ub635, samtliga yrkanden delvis, till *Utbildning för undervisningsyrken* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 831 523 000 kr.,

8. beträffande *internationalisering m. m. i lärarutbildningen*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub307 yrkande 1,

9. beträffande *arbetslivsorientering i lärarutbildningen*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub543,

10. beträffande *näringslära m. m. i förskollärarutbildningen*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub802 yrkande 1,

11. beträffande *en mer praktiskt inriktad hemkunskapslärarutbildning*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub802 yrkande 7,

12. beträffande *jämställdhetsfrågor*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub538 yrkande 1 och 1986/87:Ub815 yrkande 3.

Stockholm den 21 april 1987

På utbildningsutskottets vägnar

Lars Gustafsson

Närvarande: Lars Gustafsson (s), Pär Granstedt (c), Helge Hagberg (s), Birgitta Rydle (m), Lars Svensson (s), Ylva Annerstedt (fp), Ingvar Johnsson (s), Göran Allmér (m), Barbro Nilsson (s), Margareta Hemmingsson (s), Lars Leijonborg (fp), Birger Hagård (m), Marita Bengtsson (s), Björn Samuelson (vpk) och Kerstin Göthberg (c).

1. Planeringsramar för förskollärarlinjen och fritidspedagoglinjen (mom. 1)

Pär Granstedt (c), Björn Samuelson (vpk) och Kerstin Göthberg (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar "Mot bakgrund" och slutar "av riksdagen" bort ha följande lydelse:

Behovet av att utbilda personal hänger samman med barnomsorgens utbyggnad och vilken personaltäthet som skall finnas inom barnomsorgen. Utskottet anser att utbildningskapaciteten på förskollärarlinjen bör ökas med 60 intagningsplatser för budgetåret 1987/88. För därpå följande budgetår bör utbildningskapaciteten i vad gäller förskollärare och fritidspedagoger anpassas till den fortsatta utbyggnaden. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *planeringsramar för förskollärarlinjen och fritidspedagoglinjen*
att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub542, 1986/87:Ub555 yrkande 1, 1986/87:Ub582 och 1986/87:Ub605, samtliga yrkanden delvis, och med anledning av proposition 1986/87:100 och motionerna 1986/87:Ub635 delvis och 1986/87:Ub642 fastställer planeringsramar i enlighet med vad utskottet förordat samt som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Omprövning av tidigare riksdagsbeslut att lägga ned viss förskollärar- och fritidspedagogutbildning (motiveringen, mom. 2)

Pär Granstedt (c), Björn Samuelson (vpk) och Kerstin Göthberg (c) anser

att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar "Utskottet anser" och slutar "av riksdagen" bort ha följande lydelse:

Efter riksdagens beslut under riksmötet 1983/84 att avveckla ifrågavarande utbildningar i Borås har nya bedömningar framkommit från bl. a. socialstyrelsen om behovet av i första hand förskollärare. Detta tyder på att nedläggningarna i såväl Borås som Uppsala var förhastade. Utskottet finner det därför naturligt att dessa utbildningar återupptas, men förutsätter att regeringen återkommer till detta. Motionen bör därför inte nu föranleda någon riksdagens särskilda åtgärd utan avslås.

3. Utbildningsarvode för vissa lärargrupper (mom. 6)

Ylva Annerstedt (fp), Lars Leijonborg (fp) och Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet är" och slutar "och 1986/87:Ub575" bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar att slopandet av utbildningsarvodena på vissa lärarutbildningslinjer medfört att många som skulle vara väl skickade för sådana utbildningar inte söker till dem. Utbildningsarvodet bör snarast återinföras på bl. a. handels- och kontorslärar- samt vårdlärarlinjerna. Förslaget att återinföra utbildningsarvode enbart på industri- och hantverkslärarlinjen måste eljest uppfattas som ett utslag av värderingar som diskriminerar kvinnor. Industri- och hantverkslärarlinjen rekryterar företrädesvis män, medan vårdlärarlinjen och handels- och kontorslärarlinjen rekryterar kvinnor.

Riksdagen bör med bifall till motion 1986/87:Ub575 och med anledning av motion 1986/87:Ub545 delvis begära att regeringen på nytt ser över frågan om utbildningsarvoden för studerande vid vissa lärarutbildningslinjer syftande till ett återinförande av arvoden av detta slag.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *utbildningsarvode för vissa lärargrupper*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub575 och med anledning av motion 1986/87:Ub545 delvis som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Anslagsbeloppet (mom. 7)

Under förutsättning av bifall till reservation 1

Pär Granstedt (c), Björn Samuelson (vpk) och Kerstin Göthberg (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Med anledning" och slutar "yrkanden delvis" bort ha följande lydelse:

Med anledning av utskottets ställningstagande i det föregående beträffande lärarutbildningens dimensionering föreslår utskottet att riksdagen räknar upp förevarande anslag med 950 000 kr. jämfört med regeringens förslag,

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub542, 1986/87:Ub555 yrkande 1, 1986/87:Ub582 och 1986/87:Ub605, samtliga yrkanden delvis, och med anledning av proposition 1986/87:100 och motion 1986/87:Ub635 delvis till *Utbildning för undervisningsyrken* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 832 473 000 kr.,

5. Utbildningsplanefrågor (motiveringen, mom. 8 – 12)

Pär Granstedt (c), Björn Samuelson (vpk) och Kerstin Göthberg (c) anser

att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar "Med hänvisning" och slutar "aktuella motionerna" bort ha följande lydelse:

Utskottet föreslår att riksdagen, med hänvisning till vad som har redovisats om ordningen för fastställande av utbildningsplaner, lokala planer och

kursplaner inom högskolan och till vad som i övrigt har anförts, avslår de nu aktuella motionerna.

Utskottet delar den uppfattning som kommer till uttryck i motion 1986/87:Ub802 yrkandena 1 och 7 om vikten av livsmedelskunskap och näringslära i förskollärarutbildningen liksom behovet av en mer praktisk inriktning av utbildningen av hemkunskapslärare. Utskottet förutsätter att sådana synpunkter beaktas i UHÄ:s och berörda linjenämnders arbete med utbildningsplaner, lokala planer och kursplaner.

Svenskt Tryck Stockholm 1987